

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการพัฒนายั่งยืนและพฤติกรรมการบริโภค ที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืนของวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*

สุรเกียรติ์ ธาตาวัดนาวิทย์¹ วาทีต อินทุลักษณ์²

(วันที่รับบทความ: 19 มกราคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ: 3 เมษายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 9 เมษายน 2568)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติการพัฒนายั่งยืนและพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมของวัยรุ่นในกรุงเทพฯและปริมณฑล รวมถึงวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศต่อทัศนคติและพฤติกรรม เก็บข้อมูลจากวัยรุ่นจำนวน 465 คนในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล ด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.955 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นในพื้นที่ที่มีทัศนคติที่สูงต่อการพัฒนายั่งยืนโดยรวม ($\bar{X} = 4.43$) โดยเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.42$) ด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.42$) ด้านสังคม ($\bar{X} = 4.44$) และด้านการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$) มีระดับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ในส่วนของพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม พบว่ากลุ่มวัยรุ่นแสดงพฤติกรรมที่สูง ($\bar{X} = 4.29$) โดยจำแนกเป็นด้านการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 4.36$) และด้านการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคม ($\bar{X} = 4.23$) นอกจากนี้ยังพบว่าเพศหญิงมีทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อพัฒนายั่งยืนสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยในแต่ละมิติของทัศนคติ ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการศึกษา เพศหญิงแสดงผลที่สูงกว่าเพศชายที่ระดับ .05, .01, .01 และ .01 ตามลำดับ รวมถึงในด้านพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม เพศหญิงยังมีระดับที่สูงกว่าทั้งในด้านการบริโภคเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

คำสำคัญ: พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน, ทัศนคติการพัฒนายั่งยืน, การพัฒนายั่งยืน

*บทความวิจัย คณะอุตสาหกรรมบริการ, วิทยาลัยดุสิตธานี

¹ อาจารย์, คณะอุตสาหกรรมบริการ, วิทยาลัยดุสิตธานี, E-mail: surakiatt.ta@dtc.ac.th

² อาจารย์, คณะอุตสาหกรรมบริการ, วิทยาลัยดุสิตธานี

Personal Factors Influencing Attitudes towards Sustainable Development and Environmentally and Socially Responsible Consumption Behavior among Adolescents in Bangkok and Its Vicinity^{*}

Surakiat Tadawattanawit¹ Watit Intuluck²

(Received: January 19, 2025; Revised: April 3, 2025; Accepted: April 9, 2025)

Abstract

This objective of this article was to study attitudes towards sustainable development and environmentally and socially responsible consumption behavior of adolescents in Bangkok and its metropolitan area, as well as analyzing the personal factor of gender on these attitudes and behaviors. Data were collected from 465 adolescents in Bangkok and its metropolitan area using a stratified random sampling method by using a questionnaire with an overall reliability coefficient of 0.955 and data were analyzed using descriptive statistics and the t-test.

The research results found that adolescents in the area had a high overall attitude towards sustainable development ($\bar{X} = 4.43$). When considering each aspect it was found that the environmental ($\bar{X} = 4.42$), economic ($\bar{X} = 4.42$), social ($\bar{X} = 4.44$), and educational ($\bar{X} = 4.43$) aspects were all rated at the highest level. In terms of environmentally and socially responsible consumption behavior, the adolescents exhibited high levels ($\bar{X} = 4.29$), with environmentally responsible consumption at ($\bar{X} = 4.36$) and socially responsible consumption at ($\bar{X} = 4.23$). Furthermore, females showed statistically significantly higher attitudes and consumption behaviors toward sustainable development than males at the .01 level. In each attitude dimension-environmental, economic, social, and educational-females scored higher than males at the .05, .01, .01, and .01 levels, respectively. Similarly, in consumption behavior, females also scored higher in both environmentally and socially responsible consumption, with significance at the .01 and .05 levels.

Keywords: Responsible Consumption Behaviors for Environmental and Social Sustainability, Attitudes toward Sustainable Development, Sustainable Development

^{*} Research Article from Hospitality industry, Dusit Thani College

¹ Lecturer, Hospitality industry, Dusit Thani College, E-mail: surakiat.ta@dtc.ac.th

² Lecturer, Hospitality industry, Dusit Thani College

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

ความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งถือเป็นแรงผลักดันสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม การบริโภคของวัยรุ่นที่ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลากหลาย เช่น บรรทัดฐานทางสังคม (Betzler, and Kempen, 2024) การรับรู้ในเชิงเศรษฐกิจ (Copeland, 2024) และการมีส่วนร่วมผ่านช่องทางดิจิทัล (Surmacz et al., 2024) วัยรุ่นแสดงความตั้งใจที่จะสนับสนุนผลิตภัณฑ์และวิถีปฏิบัติที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตาม ยังคงมีอุปสรรคในการสร้างความตระหนักและพัฒนากลไกสนับสนุนเชิงระบบอย่างยั่งยืน

จากข้อมูลที่รวบรวมมาพบว่า วัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีแนวโน้มในการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การเลือกใช้สินค้าที่สามารถรีไซเคิลหรือย่อยสลายได้ง่าย การลดการใช้ถุงพลาสติกและการบริโภคสินค้าจากแบรนด์ที่มีนโยบายรับผิดชอบต่อสังคม อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก แต่ยังคงพบว่า พฤติกรรมการบริโภคของวัยรุ่นในบางกลุ่มยังขาดความต่อเนื่องและขาดการวางแผนระยะยาว เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น ราคาสินค้าที่สูงกว่าสินค้าทั่วไป หรือการขาดการเข้าถึงข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แม้ว่าจะมีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและการบริโภคอย่างยั่งยืนในกลุ่มประชากรทั่วไป แต่ยังมีช่องว่างความรู้ในเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติของวัยรุ่นในเขตเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างรุนแรง เช่น ปัญหามลพิษทางอากาศ ขยะล้นเมือง และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย (Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, 2021) นอกจากนี้ ยังไม่มีการศึกษาที่เจาะจงวิเคราะห์บทบาทของปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ และระดับการศึกษา ที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างละเอียดในบริบทของประเทศไทย การวิจัยนี้จึงมุ่งเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการออกแบบนโยบายและมาตรการที่สอดคล้องกับความต้องการของวัยรุ่นในพื้นที่เฉพาะ

ในบริบทนี้ วัยรุ่นมีบทบาทที่จะเป็นกำลังสำคัญในการผลักดันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อสร้างความยั่งยืน (Singh, and Panackal, 2017) แต่ปัจจุบันยังขาดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (Vlastelica et al., 2023)

การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์หลักสองประการ ได้แก่ 1) ศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสำรวจพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และ 2) วิเคราะห์บทบาทของปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ

ที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมดังกล่าว การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามที่ออกแบบอย่างครอบคลุมและเหมาะสมกับลักษณะทางพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ

ผลลัพธ์จากการวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะนำไปสู่ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถช่วยให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้าใจพฤติกรรมและทัศนคติของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑลอย่างลึกซึ้ง โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะช่วยสนับสนุนการพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการบริโภคอย่างรับผิดชอบ เช่น การออกแบบแคมเปญการตลาดที่เน้นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาเพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านความยั่งยืน และการกำหนดนโยบายสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของวัยรุ่น นอกจากนี้ ผลลัพธ์ยังสามารถช่วย ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมในระยะยาว โดยการส่งเสริมพฤติกรรมบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสังคมในกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งจะเป็กำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมที่ยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติการพัฒนายั่งยืน และพฤติกรรมบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และสังคมอย่างยั่งยืนของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑล
2. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ต่อทัศนคติการพัฒนายั่งยืน และพฤติกรรมบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านเพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติการพัฒนายั่งยืน
2. ปัจจัยด้านเพศมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ทัศนคติการพัฒนายั่งยืน

แนวคิดเรื่องการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development) อ้างอิงจาก Brundtland (1985) หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนในปัจจุบัน โดยไม่ทำลายหรือลดความสามารถของคนรุ่นหลังในการตอบสนองความต้องการของตนเองในอนาคต ทัศนคติต่อการพัฒนายั่งยืนมักครอบคลุมสามมิติหลัก ได้แก่ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นกรอบสำคัญในการขับเคลื่อนแนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการใชทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพชีวิตของมนุษย์

งานวิจัยก่อนหน้า เช่น Biasutti, and Frate (2017) พบว่ากลุ่มวัยรุ่นมีทัศนคติเชิงบวกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการลดผลกระทบจากกิจกรรมของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของการปลูกฝังการตระหนักรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับบุคคลและสังคม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมทัศนคติที่เอื้อต่อการพัฒนายั่งยืน

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการวัดทัศนคติการพัฒนายั่งยืนของ Biasutti, and Frate (2017) มาประยุกต์ใช้ โดยแบ่งออกเป็น 4 มิติหลัก ได้แก่ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา เพื่อประเมินมุมมองและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนายั่งยืนในแต่ละมิติอย่างครอบคลุม การวิเคราะห์ในเชิงลึกนี้จะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่กระตุ้นหรือขัดขวางทัศนคติที่เอื้อต่อความยั่งยืนในบริบทของกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน

พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม หมายถึง การเลือกซื้อและการบริโภคผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ช่วยส่งเสริมความยั่งยืนในระบบนิเวศและสังคม เช่น การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ หรือวัสดุที่ย่อยสลายทางชีวภาพ (Hosta, and Zabkar, 2021) การตัดสินใจดังกล่าวสะท้อนถึงความใส่ใจต่อผลกระทบจากการบริโภคทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในระดับโลก งานวิจัยที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่า การรับรู้ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มลพิษทางอากาศ ปัญหามลพิษในเมือง และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (Saari et al., 2021) เมื่อบุคคลรับรู้ถึงความเสี่ยงเหล่านี้มากขึ้น พวกเขามักจะมีแนวโน้มในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

นอกจากนี้ ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม เช่น การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือการเลือกใช้บริการที่คำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม ก็ถือเป็นตัวแปรสำคัญที่สะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในระยะยาว (Lee, and Cho, 2019) พฤติกรรมดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการสร้างสมดุลระหว่างการตอบสนองความต้องการของตนเองกับการลดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและชุมชนโดยรวม

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรม

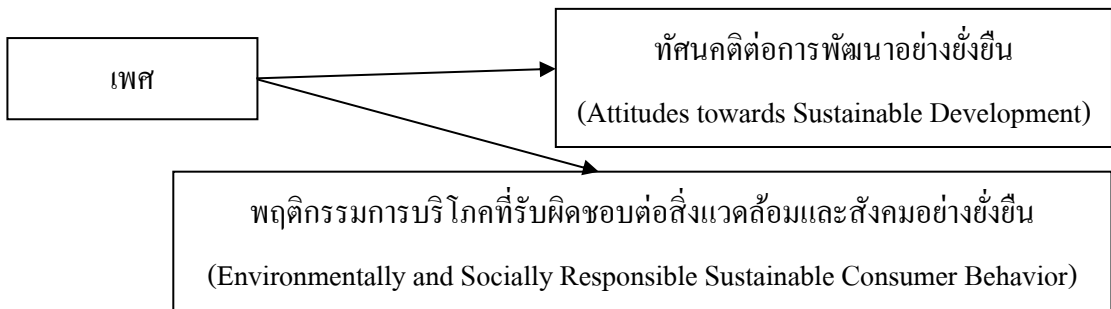
ในมิติของปัจจัยประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านเพศถือเป็นหนึ่งในตัวแปรสำคัญที่มีบทบาทอย่างมากต่อพฤติกรรมบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม (Von Haartman et al., 2017) โดยแนวโน้มที่พบบ่งชี้ให้เห็นว่า เพศหญิงมีความใส่ใจในประเด็นสิ่งแวดล้อมและความตระหนักถึงผลกระทบทางสังคมมากกว่าเพศชาย (Tikka et al., 2018) นอกจากนี้ ปัจจัยอื่น เช่น อายุ และระดับการศึกษา ก็มีบทบาทสำคัญในการกำหนดความสามารถของแต่ละบุคคลในการวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมบริโภคที่ยั่งยืน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยนี้ได้นำแนวคิดเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคอย่างยั่งยืนมาประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยประชากรศาสตร์ โดยเฉพาะ “เพศ” กับพฤติกรรมบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน งานวิจัยมุ่งเน้นการตรวจสอบบทบาทของเพศในฐานะตัวแปรอิสระที่มีผลต่อทัศนคติและการแสดงพฤติกรรมบริโภคที่ยั่งยืน การนำกรอบ

แนวคิดเหล่านี้มาใช้งานช่วยให้สามารถเข้าใจปัจจัยที่กระตุ้นหรือขัดขวางพฤติกรรมดังกล่าวในบริบทของวัยรุ่นไทยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ Von Haartman et al. (2017) ที่ระบุว่า เพศมีอิทธิพลต่อตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประเภทของงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑลช่วงอายุ 18-24 ปี

กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล จำนวน 465 คน ตามหลักการคำนวณขนาดตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากรตามสูตรของ Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ที่กำหนดจำนวนขั้นต่ำไว้ที่ 385 คน โดยใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยการสุ่ม สุ่มเลือกสถานศึกษาในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑลตามสัดส่วนที่กำหนด จากนั้นสุ่มเลือกวัยรุ่นจากสถานศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ทัศนคติการพัฒนาอย่างยั่งยืน หมายถึง ความคิดเห็นหรือมุมมองที่วัยรุ่นมีเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาที่สามารถรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างความเสมอภาคระหว่างกลุ่มคน และสร้างความเจริญในด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1.1 ทักษะการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง มุมมองหรือการรับรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่สามารถรักษาสิ่งแวดล้อม การรับรู้ถึงความเปราะบางของสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของกิจกรรมและการตัดสินใจของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม

1.2 ทักษะการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ หมายถึง มุมมองหรือการรับรู้ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญรุ่งเรืองในด้านเศรษฐกิจ และรับรู้ถึงข้อจำกัดและผลกระทบของการเจริญเติบโตเศรษฐกิจต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการประเมินการบริโภคทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคมที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

1.3 ทักษะการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านสังคม หมายถึง มุมมองหรือการรับรู้เกี่ยวกับสังคมระบบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของบุคคลในการแสดงความเห็น การเลือกตั้ง การเสนอแนะที่มาจากความเห็นร่วมกันและการแก้ไขข้อขัดแย้ง รวมถึงการสร้างความรู้เข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ ความสันติภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ด้านสุขภาพ การปกครอง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเข้าใจระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ

1.4 ทักษะการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านการศึกษา หมายถึง มุมมองหรือการรับรู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาที่สามารถส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มความสามารถให้แก่บุคคลในการเข้าถึงการศึกษาที่เกี่ยวข้อง การตอบสนองต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา รวมถึงการสร้างความรู้ความตระหนักรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ค่านิยมและทัศนคติที่สอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและส่งเสริมพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

2. พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน หมายถึง การที่วัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเลือกซื้อและบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาวและในระดับโลก เช่น การเลือกสินค้าที่มีสารพิษต่ำ บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นต้น เพื่อลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสิ้นเปลือง การปล่อยมลพิษและก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการทำลายระบบนิเวศ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ทักษะการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Biasutti, and Frate, 2017) และพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน (Hosta, and Zabkar, 2021) โดยแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้น ที่ค่าคุณภาพเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ค่าดัชนี IOC) มากกว่า 0.5 และมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.955 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรจะพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของทุกแปรมีค่าอยู่ระหว่าง 0.710 - 0.943

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเอกสารและออนไลน์ผ่าน Google Form โดยเตรียมแบบสอบถาม ทดสอบความเที่ยงตรง ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากสถานศึกษา และเริ่มดำเนินการ แบบสอบถามเอกสารแจกและเก็บคืนโดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ส่วนแบบสอบถามออนไลน์ส่งลิงก์ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Line และ Messenger มีการติดตามการตอบแบบสอบถามด้วยข้อความแจ้งเตือน จากนั้นตรวจสอบความครบถ้วนและบันทึกข้อมูล ระยะเวลาเก็บข้อมูลประมาณ 2 เดือน โดยเน้นจริยธรรมการวิจัย ความลับของข้อมูล และแผนสำรองสำหรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสำหรับการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืน และพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน จะใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ สถิติ t-test

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

1. ระดับของทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืนของวัยรุ่นในกรุงเทพและปริมณฑลในภาพรวม พบว่ากลุ่มวัยรุ่นในกรุงเทพและปริมณฑลมีระดับของทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.57) ซึ่งสะท้อนถึงความตระหนักรู้และความสนใจต่อการพัฒนาย่างยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ที่ครอบคลุมทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ในด้านทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.60) แสดงถึงความตระหนักของวัยรุ่นเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมและความสำคัญของการปกป้องสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบต่างๆ ในด้านเศรษฐกิจ ทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจมีระดับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.42$, S.D. = 0.65) แสดงถึงการสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจที่เป็นธรรมและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในสังคม ในด้านสังคม ทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืนในด้านสังคมมีระดับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = 0.61) สะท้อนถึงความเชื่อในการสร้างความเท่าเทียมกันและการส่งเสริมคุณค่าทางสังคม และในด้านการศึกษา ทัศนคติการพัฒนาย่างยั่งยืนในด้านการศึกษามีระดับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.64) โดยวัยรุ่นให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการเชื่อมโยงความรู้กับสังคมโลก

ตารางที่ 1 ระดับของทัศนคติการพัฒนายั่งยืนของวัยรุ่นในกรุงเทพและปริมณฑล

ทัศนคติการพัฒนายั่งยืน (Attitudes towards Sustainable Development)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสิ่งแวดล้อม	4.42	0.60	มากที่สุด
ด้านเศรษฐกิจ	4.42	0.65	มากที่สุด
ด้านสังคม	4.44	0.61	มากที่สุด
ด้านการศึกษา	4.43	0.64	มากที่สุด
โดยรวม	4.43	0.57	มากที่สุด

พฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน พบว่า ในภาพรวมวัยรุ่นในกรุงเทพและปริมณฑลมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D. = 0.64) ในด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.36$, S.D. = 0.61) และด้านพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืน มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.23$, S.D. = 0.73) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืนของวัยรุ่นในกรุงเทพและปริมณฑล

พฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน (Environmentally and Socially Responsible Sustainable Consumer Behavior)	$\bar{X}$	S.D.	แปล
พฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	4.36	0.61	มากที่สุด
พฤติกรรมกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืน	4.23	0.73	มากที่สุด
โดยรวม	4.29	0.64	มากที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์หือทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศต่อทัศนคติการพัฒนายั่งยืน พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีผลต่อทัศนคติการพัฒนายั่งยืน โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X}=4.51$, S.D. = 0.51) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=4.35$, S.D. = 0.61) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.087$, $p = 0.002$) ที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านสิ่งแวดล้อม เพศมีผลต่อทัศนคติด้านสิ่งแวดล้อม โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X}=4.49$, S.D. = 0.53) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=4.36$, S.D. = 0.65) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.358$, $p = 0.019$) ที่ระดับ .05

ด้านเศรษฐกิจ เพศมีผลต่อทัศนคติด้านเศรษฐกิจ โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X}=4.50$, S.D. = 0.60) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X}=4.34$, S.D. = 0.69) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.594$, $p = 0.010$) ที่ระดับ .01

ด้านสังคม เพศมีผลต่อทัศนคติด้านสังคม โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.54) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.66) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.029$, $p = 0.003$) ที่ระดับ .01

ด้านการศึกษา เพศมีผลต่อทัศนคติด้านการศึกษา โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.69) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.182$, $p = 0.002$) ที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเพศที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตัวแปร	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	P value
ด้านสิ่งแวดล้อม	ชาย	4.36	0.65	-2.358	0.019
	หญิง	4.49	0.53		
ด้านเศรษฐกิจ	ชาย	4.34	0.69	-2.594	0.010
	หญิง	4.50	0.60		
ด้านสังคม	ชาย	4.36	0.66	-3.029	0.003
	หญิง	4.53	0.54		
ด้านการศึกษา	ชาย	4.33	0.69	-3.182	0.002
	หญิง	4.52	0.58		
ทัศนคติการพัฒนาอย่างยั่งยืน	ชาย	4.35	0.61	-3.087	0.002
	หญิง	4.51	0.51		

ผลการวิเคราะห์ห้วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศต่อพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน พบว่า

ปัจจัยด้านเพศมีผลต่ออิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.56) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.69) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.952$, $p = 0.003$) ที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เพศมีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.54) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.66) และผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -3.378$, $p = 0.001$) ที่ระดับ .01

ในด้านพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืน ค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.67) สูงกว่าเพศชาย ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.78) โดยผลการทดสอบค่า t พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.296$, $p = 0.022$) ที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเพศที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน

ตัวแปร	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	P value
พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	ชาย	4.26	0.66	-3.378	0.001**
	หญิง	4.45	0.54		
พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสังคมอย่างยั่งยืน	ชาย	4.15	0.78	-2.296	0.022*
	หญิง	4.30	0.67		
พฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน	ชาย	4.21	0.69	-2.952	0.003**
	หญิง	4.38	0.56		

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า วัยรุ่นในเขตกรุงเทพและปริมณฑลมีทัศนคติที่เป็นบวกในระดับสูงสุดต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบคลุมมิติเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และสิ่งแวดล้อม ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนอาจสะท้อนถึงความพยายามของระบบการศึกษาในการปลูกฝังความคิดด้านความยั่งยืนตั้งแต่วัยเยาว์ ทั้งนี้ การเข้าถึงข้อมูลและสื่อออนไลน์ที่หลากหลายยังช่วยสนับสนุนการสร้างการตระหนักรู้ในเรื่องนี้ (Biasutti, and Frate, 2017) อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการศึกษาต่อเพื่อทำความเข้าใจว่าปัจจัยใดมีผลต่อระดับทัศนคติในแต่ละมิติที่แตกต่างกัน

ในส่วนของพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืน พบว่า วัยรุ่นในเขตกรุงเทพและปริมณฑลมีพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืนในระดับมากที่สุด ทั้งในมิติสิ่งแวดล้อม และมิติสังคม สะท้อนถึงความใส่ใจและความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริโภคของตนเอง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการส่งเสริมการตระหนักรู้ในเรื่องความยั่งยืนผ่านการศึกษาและสื่อสารสาธารณะในช่วงที่ผ่านมา ในด้านพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม วัยรุ่นมีพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยความสำคัญของการเลือกบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับการวิจัยของ Balunde, Perlaviciute, and Truskauskaite-Kunevičiune (2020) ที่พบว่า การมีค่านิยมเชิงชีวภาพ (Biospheric Values) และอัตลักษณ์ทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Self-Identity) ส่งผลต่อบรรทัดฐานส่วนบุคคล ซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม งานวิจัยนี้ยังชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นสามารถมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจบริโภคที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ผ่านการพัฒนาค่านิยมและอัตลักษณ์ส่วนตัวที่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศ ในมิติของพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคม วัยรุ่นให้ความสำคัญกับการสนับสนุนผลิตภัณฑ์และบริการที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคมและลดผลกระทบด้านลบต่อชุมชน สอดคล้องกับการวิจัยของ Lee, and Cho (2019) ที่พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอย่างรับผิดชอบต่อ

สังคมมีความสัมพันธ์กับค่านิยมส่วนบุคคลและอายุ โดยผู้ใหญ่มิมีแนวโน้มที่จะให้ความสำคัญกับการบริโภคที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากกว่า ดังนั้น วัยรุ่นจึงควรได้รับการส่งเสริมและปลูกฝังค่านิยมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการบริโภคที่สนับสนุนความเท่าเทียมและลดผลกระทบด้านลบต่อชุมชน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านเพศส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม เพศหญิงมีความตระหนักรู้และทัศนคติที่เป็นบวกมากกว่าในทุกมิติ ความแตกต่างนี้อาจเกิดจากบทบาททางสังคมที่ส่งเสริมให้เพศหญิงมีความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนมากกว่า (Von Haartman et al., 2017) นอกจากนี้ การศึกษาพบว่าเพศหญิงมีแนวโน้มเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปลอดภัยต่อสุขภาพมากกว่า ซึ่งอาจสะท้อนถึงอิทธิพลจากการรับรู้ถึงความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่สูงกว่า (Saari et al., 2021)

การศึกษารุ่นนี้ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมของวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่าวัยรุ่นมีทัศนคติที่เป็นบวกต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา โดยเฉพาะด้านสังคมที่แสดงถึงความเชื่อในความเท่าเทียมและคุณค่าทางสังคม นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่นมีพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในระดับสูง เช่น การเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมความเป็นธรรมในสังคม ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าเพศมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรม โดยเพศหญิงมีทัศนคติและพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคมในระดับที่สูงกว่าเพศชายในทุกมิติ ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของวัยรุ่นในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงเพื่อความยั่งยืน โดยเฉพาะการพัฒนาค่านิยมด้านความยั่งยืนและพฤติกรรมที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการศึกษาพบว่าวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีทัศนคติเชิงบวกต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและแสดงพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในระดับสูง โดยเพศหญิงมีความโดดเด่นกว่าเพศชายในทุกมิติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างทัศนคติและพฤติกรรมที่ยั่งยืนในกลุ่มวัยรุ่น เช่น การจัดแคมเปญออนไลน์ที่เน้นการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม นอกจากนี้ ควรมุ่งเน้นการสร้างความรู้ให้กับเพศชาย โดยเฉพาะในด้านผลกระทบจากการบริโภคต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดช่องว่างระหว่างเพศในเชิงพฤติกรรมที่ยั่งยืน สุดท้าย ควรนำข้อมูลนี้ไปพัฒนาโปรแกรมการศึกษาในโรงเรียนและชุมชน เพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านความยั่งยืนให้แก่วัยรุ่นอย่างเป็นระบบและครอบคลุม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้พบว่าวัยรุ่นในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในระดับสูง โดยเฉพาะหญิงแสดงความตระหนักและพฤติกรรมที่ยั่งยืนมากกว่าเพศชาย อย่างไรก็ตาม เพื่อขยายความเข้าใจและพัฒนาองค์ความรู้ในประเด็นนี้ การวิจัยในอนาคตควรเน้นศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคอย่างยั่งยืนในกลุ่มเพศชาย เช่น บทบาทของบรรทัดฐานทางสังคมและแรงจูงใจส่วนบุคคล นอกจากนี้ควรมุ่งวิเคราะห์ผลกระทบของการใช้สื่อออนไลน์และแพลตฟอร์มดิจิทัลในการส่งเสริมความยั่งยืนในกลุ่มวัยรุ่น เพื่อระบุกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- Balundė, A., Perlaviciute, G., & Truskauskaitė-Kunevičienė, I. (2020). Sustainability in youth: Environmental considerations in adolescence and their relationship to pro-environmental behavior. *Frontiers in psychology*, 11, 582920.
- Betzler, S., and Kempen, R. (2024). Strengthening sustainable consumption behavior in high school students: Evaluation of an experiential training intervention targeting psychological determinants. *Environmental Education Research*, 1-19.
- Biasutti, M., and Frate, S. (2017). A validity and reliability study of the attitudes toward sustainable development scale. *Environmental Education Research*, 23(2), 214-230.
- Brundtland, G. H. (1985). World commission on environment and development. *Environmental policy and law*, 14(1), 26-30.
- Cochran, W. G. (1953). Matching in analytical studies. *American Journal of Public Health and the Nations Health*, 43(6_Pt_1), 684-691.
- Copeland, L. (2024). Exploring young consumers' perceptions towards sustainable practices of fashion brands. *Fashion, Style & Popular Culture*, 11(3-4), 527-553.
- Hosta, M., and Zabkar, V. (2021). Antecedents of environmentally and socially responsible sustainable consumer behavior. *Journal of Business Ethics*, 171(2), 273-293.
- Lee, J., and Cho, M. (2019). New insights into socially responsible consumers: The role of personal values. *International Journal of Consumer Studies*, 43(2), 123-133.

- Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning. (2021). Report on the Monitoring of Policy Recommendation Implementation in the State of the Environment Report 2021. <https://www.onep.go.th/ebook/soemonitorreport/soemonitorreport64.pdf>
- Saari, U. A., Damberg, S., Frömbing, L., and Ringle, C. M. (2021). Sustainable consumption behavior of Europeans: The influence of environmental knowledge and risk perception on environmental concern and behavioral intention. *Ecological Economics*, 189, 107155.
- Singh, A., and Panackal, N. (2017). Youth and sustainable development-overview, theoretical framework and further research directions. *International Journal of Process Management and Benchmarking*, 7(1), 59-78.
- Surmacz, T., Wierzbicki, B., Kuźniar, W., and Witek, L. (2024). Towards sustainable consumption: Generation z's views on ownership and access in the sharing economy. *Energies*, 17(14), 3377.
- Vlastelica, T., Kostić-Stanković, M., Rajić, T., Krstić, J., and Obradović, T. (2023). Determinants of Young Adult Consumers' Environmentally and Socially Responsible Apparel Consumption. *Sustainability*.
